



בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו

ת"פ 17-04-14615 מדינת ישראל נ' שם טוב ואח'

לפני כבוד השופט בני שגיא

מדינת ישראל

הנאשמה

נגד

לורי ולרי שם טוב ת.ז. 024506230

הנאשמת

החלטה

1 ביום 16.12.18 ניתנה החלטתי, בגדרה דחיתי את בקשת הסנגוריה הציבורית לשחרורה מייצוג הנאשמת. 1.

2 אפתח בתיאור תמציתי של הרקע, אעמוד על עיקרי הבקשה, ובהמשך אפרט את הנימוקים העומדים ביסוד 2
3 החלטתי. 3

4 כתב האישום שהוגש בפרשה מחזיק כ- 120 אישומים, אשר רובם מיוחסים לנאשמת, ועניינם טענה לפיה 4
5 הנאשמת ושני הנאשמים הנוספים (מרדכי לייבל וצבי זר) הפעילו מערך אתרי אינטרנט ודפים ברשת 5
6 החברתית "פייסבוק", בהם פרסמו באופן קבוע ושיטתי תכנים קשים ובוטים נגד עובדי ציבור, ובהמשך גם 6
7 נגד אחרים שאינם עובדי ציבור, שהיו מעורבים בצורה כזו או אחרת, בהליכים שעניינם הוצאת ילדים 7
8 ממשמורת הוריהם ובהליכים הנוגעים למשמורת ילדים המנוהלים במערכת הרווחה ובבתי המשפט. בכך, 8
9 על פי כתב האישום, קשרו יחד הנאשמים קשר לבצע עבירות פליליות שונות נגד גורמי רווחה, גורמי מערכת 9
10 המשפט וגורמים נוספים, שעניינן פגיעה בפרטיות, הפרת צווי איסור פרסום, העלבת עובדי ציבור, זילות בית 10
11 המשפט, ואף הטרדות מיניות. כמו כן, השלושה נאשמים שפגעו בטובת הקטינים המטופלים במערכות 11
12 הרווחה והמשפט, בכך שפרסמו את פרטיהם החסויים, תמונותיהם, ואף את פרטיהן של משפחות אומנות 12
13 ומשפחות מאמצות, והכל במטרה לחבל בהליכי האימוץ של אותם קטינים. 13

14 ענייניו של חלק אחר בכתב האישום נוגע לעבירות מרמה שביצעה לכאורה הנאשמת (על-פי הנטען בכתב 14
15 האישום). 15

16 בסמוך לאחר הגשת כתב האישום, ניתנה החלטת מינוי לסנגוריה הציבורית, ובהמשך להחלטה זו, יוצגה 16
17 הנאשמת על-ידי עו"ד יונתן רבינוביץ' מטעם הסנגוריה הציבורית. המשפט מצוי כעת בשלב ההוכחות, לאחר 17
18 שנהלו מספר רב של ישיבות, ונשמעו כ- 40 עדים. 18



בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו

ת"פ 17-04-14615 מדינת ישראל נ' שם טוב ואח'

4. ביום 13.9.18 הודיעה הסנגוריה הציבורית על החלפת ייצוגה של הנאשמת, כך שבמקום עו"ד רבינוביץ' מונו עורכות הדין שני וייל ורוי גבריאלי. נוכח הצורך לאפשר לעורכות הדין וייל וגבריאלי להיערך להמשך הוכחות, נעתרתי לבקשת הסנגוריה, והוריתי על ביטול חלק מיישובות ההוכחות שהיו קבועות בתחילת שנת המשפט.

5. ביום 4.11.18 הגישה הסנגוריה בקשה לשחרורה מייצוג הנאשמת, מהטעם שמדובר במי שמחזיקה עמדה מושרשת, חריפה, בוטה ועויינת כלפי באות-כוחה, וכלפי הסנגוריה הציבורית, כאשר עמדה זו שוללת באופן גורף את יכולתה של הסנגוריה הציבורית לייצגה, באופן הולם וראוי. כך צוין, כי קיימים חילוקי דעות מקצועיים מהותיים, ובמקרה דנן, הנאשמת מתנהלת באופן המבהיר כי אינה מיוצגת על-ידי הסנגוריה הציבורית, ואף הבהירה דברים אלה באופן מפורש לעורכות הדין וייל וגבריאלי.

הסנגוריה הציבורית מפנה במסגרת הבקשה להתבטאויות שונות של הנאשמת, אשר מצאו ביטוי במסמכים שהוגשו על ידה לבתי המשפט, מהם עולה כי לטענתה (של הנאשמת) הסנגוריה הציבורית עשתה "יד אחת" עם התביעה, מתוך מטרה שיוטל על הנאשמת עונש מאסר.

נטען כי שעה שמדובר בייצוב שני של ייצוג, שלא צלח, אין מקום לכפות על הסנגוריה הציבורית את ייצוג הנאשמת, בוודאי מקום בו היא עצמה אינה מעוניינת בכך, ועמדותיה, כמו גם התנהגותה, אינן מאפשרות ייצוג הולם ואפקטיבי, ואף מטילות דופי ביושרתו ונאמנותו של הסנגוריות בפרט, ושל הסנגוריה הציבורית בכלל.

6. ביום 5.11.18 קיימתי דיון בבקשה, במסגרתו חזרה נציגת הסנגוריה, עו"ד תרצה קיש, על עיקרי הדברים, וציינה כי לטעמה אין כל אפשרות ריאלית להמשיך את ייצוגה של הנאשמת.

המדינה התנגדה לבקשה.

בהחלטה המסכמת שניתנה באותו דיון, ציינתי כי מדובר במשפט מורכב, אשר לא ניתן, הלכה למעשה, ואף לא בתיאוריה, לחשוב על אפשרות של ניהולו בלא ייצוג הנאשמים. כמו כן, צוין כי נראה מכלל הנתונים, שמערכת היחסים בין הסנגוריה הציבורית לנאשמת נמצאת "בנקודת רתיחה", וקיים קושי של ממש בהמשך הייצוג בפורמט הנוכחי.

בהינתן האמור לעיל, ראיתי לבחון את בקשת הנאשמת להורות על ייצוג פרטי הממומן על-ידי המדינה, בהתאם לסעיף 19(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 (להלן – **החסד"פ**). במקביל, הוריתי למדינה ולסנגוריה הציבורית להתייחס לאפשרות זו.



בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו

ת"פ 17-04-14615 מדינת ישראל נ' שם טוב ואח'

- 1 בהתייחסותה לאפשרות מינוי לפי סעיף 19(א) לחסד"פ, עמדה הסנגוריה הציבורית, פעם נוספת, על הקשיים .7
2 שנוצרו בייצוג הנאשמת, כאשר לשיטתה, מדובר בקשיים בלתי פתירים. על רקע הקשיים האמורים ונוכח
3 מורכבות התיק והצורך הענייני בניהולו בליווי סנגור, סברה הסנגוריה הציבורית כי מדובר במקרה חריג
4 ויוצא דופן, המצדיק עשיית שימוש בסמכות הקבועה בסעיף 19(א), כפי שנעשה במסגרת תפ"ח (י-ם) 816/05
5 **מדינת ישראל נ' זוזויאשווילי** וכן במ"ת 12-03-28294 **מדינת ישראל נ' זכאי** (3.5.2012).
6
7 המדינה התנגדה לאפשרות לפיה ייעשה שימוש בסעיף 19(א), וזאת על יסוד הטענה כי עניינה של הנאשמת .8
8 אינו שונה מעניינם של נאשמים אחרים, אשר מביעים חוסר שביעות רצון סובייקטיבי מהדרך בה הם
9 מיוצגים על-ידי הסנגוריה הציבורית. המדינה הפנתה בהקשר זה להחלטת כבוד הרשמת שרית עבדיאן
10 בבש"פ 7235/18, אשר דחתה את בקשת הנאשמת לעשות שימוש בסעיף זה, במסגרת הליך שהתנהל בבית
11 המשפט העליון. עוד צוין, כי מינוי עו"ד פרטי לנאשמת במימון המדינה יפגע בעקרון השוויון, ויפתח פתח
12 להעלאת טענות רבות כנגד סנגורים ציבוריים, אך ורק על-מנת להוביל לסיטואציה בה תינתן לנאשם
13 האפשרות לבחור את מייצגו.
14
15 ביום 12.1.18 ניתנה החלטת בית המשפט העליון בערעור שהוגש מטעם הסנגוריה הציבורית בעניינו של .9
16 נאשם 3 בפרשה [ע"פ 7211/18 **הסניגוריה הציבורית נ' מדינת ישראל ואח'** (12.12.2018) להלן – **החלטת**
17 **בית המשפט העליון**] וזאת לאחר שבמועד מקודם יותר דחיתי את בקשת הסניגוריה לשחררה מייצוגו.
18 בהחלטתו, עמד בית המשפט העליון על חשיבות הייצוג המשפטי להבטחת זכויות נאשם להליך פלילי והוגן,
19 על הוראות חוק הסנגוריה הציבורית, על הסיבות השונות היכולות לאפשר שחרור הסנגוריה הציבורית
20 מייצוג, ועל נסיבותיו של המקרה. בסופו של יום, דחה בית המשפט העליון את בקשת הסנגוריה הציבורית
21 לשחררה מייצוגו של נאשם 3.
22
23
24 שני טעמים מרכזיים עומדים ביסוד בקשת הסנגוריה הציבורית, ועניינם טענה בדבר סירוב שיתוף פעולה .10
25 עם הסנגוריה הציבורית, וחילוקי דעות המונעים אפשרות ליתן ייצוג נאות.
26
27 באשר לחלופה בדבר **סירוב לשתף פעולה עם הסנגוריה הציבורית**, נקבעו בהחלטת בית המשפט העליון
28 הדברים הבאים:
29
30 "החלופה של הפסקת ייצוג מחמת סירוב לשתף פעולה עם הסנגוריה הציבורית (חלופה הנזכרת גם בסעיף
31 17(ב) לחוק סדר הדין הפלילי), פורשה על ידי בית משפט זה בצורה צרה, כמתייחסת למקרים חריגים
32 בלבד. כך למשל, כאשר הנאשם הבהיר באופן חד משמעי כי איננו מעוניין בייצוג, על אף שהוסברה לו מלוא
33 משמעות הדבר על ידי בית המשפט (ראו: ע"פ 7335/05 **הסניגוריה הציבורית**, מחוז נצרת והצפון נ' מדינת
34 ישראל, פ"ד ס(2) 345, 353-357 (2005); ע"פ 5889/01 נחום נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(5) 817, 824-825
35 (2005)). או כאשר הנאשם נהג בסנגוריו בצורה אלימה, פיזית או מילולית (ראו: ע"פ 7576/09 **הסנגוריה**



בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו

ת"פ 17-04-14615 מדינת ישראל נ' שם טוב ואח'

1 הציבורית מחוז דרום נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 4 (24.9.2009); רע"פ 5434/12 אזנקוט נ'
2 מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקאות 14-15 (5.8.2012)....

3
4 ... ואולם, שיתוף פעולה של נאשם עם סנגורו אין משמעו כי על הנאשם לקבל כל עצה של הסנגור, ולומר
5 אמן אחר כל המלצותיו. עמדת הסנגור כבודה במקומה מונח, ולרוב טוב יעשה נאשם אם ישמע לה. ואולם,
6 בסופו של דבר, הסנגור מנהל את הגנת הנאשם, ולא את הגנתו שלו. מכאן שלנאשם הזכות לומר את דברו,
7 ובעניינים מסוימים אף מסורה לו זכות המילה האחרונה. כך, למשל, גם אם הסנגור סבור כי על הנאשם
8 להודות בעניין זה או אחר, לא ניתן לכפות על הנאשם לקבל את עצת הסנגור, ואם הוא מסרב לעשות כן,
9 אין לראות בכך משום סירוב לשותף פעולה עם הסנגוריה הציבורית...".

10
11 אין לחדד כי התנהלותה המאוחרת של הנאשמת, כפי שזו מצאה ביטוי במסמכים שונים שהגישה לבתי
12 המשפט, מעוררת קשיים לא מבוטלים ביחס לפוטנציאל שיתוף הפעולה העתידי, אולם להתרשמותי, וזו
13 נשענת על ישיבות ההוכחות הארוכות שנוהלו, מדובר במי שיכולה לשתף פעולה עם סנגור ציבורי, ולראיה,
14 התנהלותה של הנאשמת אל מול עו"ד רבינוביץ' (עד לאותה נקודת זמן בה החליטה הסנגוריה הציבורית
15 להחליפו). אבהיר, כי לאורך ישיבות ארוכות הצליח עו"ד רבינוביץ' לפעול בשיתוף פעולה מלא מול הנאשמת,
16 ועל אף שלעיתים היו לנאשמת טרוניות כאלה ואחרות, נראה היה כי המחלוקות אינן עמוקות, וניתן היה
17 לקדם את המשפט בקצב משביע רצון.

18
19 אין ספק, כי מדובר בנאשמת אשר ההתנהלות מולה מורכבת, והדבר ניכר גם בהתבטאויותיה כלפי בית
20 המשפט. יחד עם זאת, קיים פער בין התנהלות מורכבת לבין העדר פוטנציאל לשיתוף פעולה, ואף אם בנקודת
21 זמן מסוימת נראה היה כי הדברים נמצאים ב"נקודת רתיחה", ניסיון העבר עם הנאשמת מלמד כי לאחר
22 זמן מסוים, הדברים חוזרים למסלול, והתנהלות הנאשמת הופכת רציונאלית באופן המאפשר את ניהול
23 המשפט.

24
25 זאת ועוד, בהינתן מורכבותו הרבה של המשפט ומאות העדים המנויים ברשימת עדי התביעה (אשר חלקם
26 מומחים בתחום המחשבים), ברור כי קיים קושי עצום לנהל תיק זה ללא ייצוג, וגם הנאשמת שותפה לדעה,
27 לפיה אין מדובר בהליך במסגרתו ניתן "לוותר" על ייצוג משפטי ראוי, ו"להסתפק" בייצוג על-ידי הנאשם
28 עצמו. כפי שקבעתי בהחלטות קודמות, קשה להעלות על הדעת סיטואציה בה הנאשמת תייצג את עצמה
29 במשפט כה מורכב, ותהא בכך משום פגיעה קשה ביכולתה להציג הגנה ראויה. לציין, כי קשייה של הנאשמת
30 בניהול ההליך עולים גם מחלק מהבקשות שהגישה (לרבות הבקשות לקבלת חומר חקירה) אשר אינן עולות
31 בקנה אחד עם הדין, ומלמדות על נזקקות של ממש לליווי משפטי.



בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו

ת"פ 17-04-14615 מדינת ישראל נ' שם טוב ואח'

1 יתרה מכך, הותרת הנאשמת בודדה במערכה תפגע אף ביכולתו של בית המשפט לקדם ביעילות, עד כמה
2 שניתן, את שמיעת המשפט, שכן במקרה בו הנאשם מייצג את עצמו, לא ניתן להגיע להסכמות דיוניות
3 כלשהן, ויהיה על בית המשפט לשמוע כל אחד ממאות העדים המופעים ברשימת עדי התביעה. העובדה כי
4 הנאשמת עצורה עד תום ההליכים אך מחייבת מתן משקל גם לנימוק בדבר הצורך בקידום יעיל של ההליך.
5

6 באשר לחלופה בדבר הפסקת ייצוג "מחמת חילוקי דעות הפוגעים באפשרות לתת ייצוג נאות", נקבעו .11
7 בהחלטת בית המשפט העליון הדברים הבאים:
8

9 "החלופה הנוותרת, הפסקת ייצוג מחמת 'חילוקי דעות הפוגעים באפשרות לתת ייצוג נאות', מעוררת קושי
10 לא מבוטל, משלושה טעמים: ראשית, אין היא נזכרת בחוק הסנגוריה הציבורית ובחוק סדר הדין הפלילי,
11 אלא הוספה בתקנות הסנגוריה הציבורית בלבד; שנית, לא הוצג לפנינו ולו מקרה אחד בו אושר שחרור
12 הסנגוריה הציבורית מייצוג מטעם זה; שלישית, שימוש בחלופה זו עלול ליצור התנגשות בין שתי זכויות
13 העומדות לנאשם, ולהטיל עליו חובה לבחור ביניהן: מחד גיסא, זכות הנאשם לייצוג, ומאידך גיסא, זכותו
14 לבחור את קו הגנתו. בשל הקשיים הללו ניתן לטעון שאין להכיר בכלל בקיומה של חלופה זו (אלא כשהיא
15 עולה לכדי סירוב מוחלט לשתף פעולה עם הסנגוריה הציבורית, אז למעשה יכנס המקרה בגדר החלופה
16 של הפסקת ייצוג מחמת סירוב לשתף פעולה), ומכל מקום אף אם נראה אותה כעומדת בפני עצמה, יש
17 לפרשה בצמצום רב".
18

19 מעבר לקשיים עליהם עמד בית המשפט העליון, ולקביעה לפיה גם אם מדובר בחלופה העומדת בפני עצמה,
20 יש לפרשה בצמצום רב, אציין כי במקרה דנן, ניתן למצוא את דרך ביניים, בדומה לאופן בו נעשה בעניינו של
21 נאשם 3, כך שחילוקי הדעות, גם אם קיימים, לא יובילו לסיטואציה בה תיוותר הנאשמת ללא ייצוג. אזכיר
22 כי בעניינו של נאשם 3 איפשרתי לנאשם "מכסה" של הגשת בקשות עצמאיות (שלא באמצעות הסנגוריה
23 הציבורית) ואני נכון לקבוע הסדר דומה גם בעניינה של הנאשמת. באופן זה, ובאופן בו אפשר לנאשמת,
24 במקרים המתאימים, לחקור חלק מהעדים בשאלות משלימות (לאחר חקירת העדים על-ידי הסנגוריה, וככל
25 שהשאלות יהיו רלוונטיות ויישאלו בצורה ראויה), ניתן יהיה לגשר על אותם חילוקי דעות.
26

27 זו העת להתייחס לאפשרות שעמדה על הפרק בדבר שימוש בסעיף 19(א) לחסד"פ. .12
28

29 וזו לשון הסעיף: "מינה בית המשפט סנגור, יחולו על המדינה הוצאות ההגנה לרבות הוצאותיהם ושכרם
30 של הסנגור והעדים, כפי שייקבע בתקנות".
31

32 אין חולק כי מדובר בסעיף שנחקק עוד טרם חקיקת חוק הסנגוריה הציבורית, על בסיסו, נכון לאותה נקודת
33 זמן, מינו בתי המשפט סנגורים פרטיים לייצוג בתיקים ספציפיים, תוך שכר הטרחה של אותם סנגורים
34 שולם על-ידי המדינה.
35



בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו

ת"פ 17-04-14615 מדינת ישראל נ' שם טוב ואח'

1 כפי שפורט בהחלטת כבוד הרשמת עבדיאן בבש"פ 7235/18, על הפגמים בשיטת ייצוג זו נמתחה ביקורת
2 קשה לרבות על-ידי בית המשפט העליון [ראו: בש"פ 353/87 מדינת ישראל נ' אפרגן, פ"ד מא(4) 147, 150
3 (1987); בש"פ 1220/90 מדינת ישראל נ' אלפרון, פ"ד מד(2) 544, 547-546 (1990); ע"פ 134/89 אברג'יל נ'
4 מדינת ישראל, פ"ד מד(4) 203, 207-208 (1990); יואב ספיר "מה מחייבת האצילות? ייצוג פרטי וייצוג
5 ציבורי בפלילים, אתיקה מקצועית וטובת הלקוח" ספר דיויד וינר "על משפט פלילי ואתיקה" 131, 140-
6 138 (2009) (להלן - ספיר)].

7
8 בהמשך לאותה ביקורת, נחקק כאמור חוק הסנגוריה הציבורית, אשר היווה מענה הולם לצורך בהענקת
9 הגנה ראויה לנאשמים בפלילים.

10
11 סעיף 19(א) נותר על כנו חרף חקיקת חוק הסנגוריה הציבורית, אולם מאז ועד היום נעשה בו שימוש במקרים
12 חריגים בלבד (הסנגוריה הציבורית הציגה שני מקרים בלבד) בהם הייתה לסנגוריה הציבורית, כגוף מוסדי,
13 נגיעה כלשהי לתיק שהתנהל בבית המשפט. כך אירע הן בפרשת זוזיאשווילי והן בפרשת זכאי אליהן הפנתה
14 הסנגוריה הציבורית.

15
16 על אף האמור, בחנתי המקרה שבפניי, ושקלתי האם יש מקום לראות בו כחריג באופן המצדיק עשיית שימוש
17 בו, אלא שהוברר כי אף אם ניתן לראותו כישים, הרי שבפועל, מינוי סנגורים פרטיים לנאשמת יוביל לפגיעה
18 משמעותית בשני היבטים מרכזיים:

19
20 **ההיבט הראשון** – קבלת בקשת הנאשמת תוביל לפגיעה משמעותית בעקרון השוויון, הן במובנו הרחב ביחס
21 לנאשמים בתיקים אחרים אשר לעולם יהיו מעוניינים בבחירת הסנגורים אשר ייצגו אותם, והן בנגזרת
22 הספציפית בתיק שבפניי, ואסביר:

23
24 שני הנאשמים הנוספים מיוצגים על-ידי הסנגוריה הציבורית, ושכרם של אותם סנגורים משולם בהתאם
25 לתקנות, ואילו במקרה דנן, הבהירו שני הסנגורים הפוטנציאליים שהתייצבו לדיון (עורכי הדין אמיר ברכה
26 וגיא זהבי) כי לא יוכלו לקבל על עצמם את הייצוג בתעריפי הסנגוריה, ואף לא בקירוב לכך. תשלום שכר
27 טרחה לסנגורים פרטיים על-ידי המדינה, העולה באופן דרמטי, הן על הקבוע בתקנות והן על זה המשולם
28 לסנגורים אחרים על-ידי המדינה, הוא מהלך הפוגע פגיעה קשה בעקרון השוויון.

29
30 **ההיבט השני** - הענקת הזכות לנאשמת לבחור את באי-כוחה, תוך שהמדינה נושאת בשכרם, תפתח פתח
31 רחב מדי שאינו עולה בקנה אחד עם התכליות של חוק הסנגוריה הציבורית, ועלולה להוות בסיס
32 למניפולציות בתיקים אחרים, רק משום רצונם של הנאשמים לבחור את באי-כוחם.

33
34 מטעמים אלה, ראיתי לקבוע כי אין מקום במקרה דנן לעשות שימוש בסעיף 19(א) לחסד"פ.



בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו

ת"פ 17-04-14615 מדינת ישראל נ' שם טוב ואח'

13. סוף דבר, ובכפוף לאפשרות שתינתן לנאשמת להגיש בקשות באופן עצמאי במכסה הזזה למכסה שנקבעה בעניינו של נאשם 3, ובכפוף להערתי בדבר האפשרות לחקירת חלק מהעדים, ראיתי לדחות את בקשת הסגוריה הציבורית להשתחרר מייצוג.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ב' שבט תשע"ט, 08 ינואר 2019.

בני שגיא, שופט

13

